

Jana Levitina

Teie 06.07.2020

Meie .02.2021 nr 1-6/21-15/1

Vastus kollektiivsele pöördumisele
„Välisstudengite ja -töötajate võimalus Eestis
õppida ja töötada“

Austatud kollektiivse pöördumise esitajate esindaja

Põhiseaduskomisjon tänab Teid esitatud kollektiivse pöördumise eest.

Riigikogu juhatus edastas Teie esitatud kollektiivse pöördumise „Välisstudengite ja -töötajate võimalus Eestis õppida ja töötada“ oma 6. augusti 2020. a otsusega nr 76 menetlemiseks põhiseaduskomisjonile.

Kollektiivse pöördumisega soovitakse säilitada välisstudengite ja -töötajate võimalust Eestis õppida ja töötada nende päritolust olenemata praegu olemasoleval tasandil. Kollektiivse pöördumise esitajate ettepanek Riigikogule on jääda kehtiva välismaalaste seaduse regulatsiooni juurde ning mitte muuta seda välisstudengitele ja -töötajatele ning nende pereliikmetele antava viisa ja elamisloa regulatsiooni osas. Lisaks märgivad pöördujad, et juhul, kui koroonaviiruse tõttu kehtestatakse Eestisse liikumiskiiranguid, siis peavad need olema ajaliselt piiritletud ning faktiliselt põhjendatud, see tähendab, et kiirangud peavad lõppema koroonakriisi möödudes ning kehtima ainult kõrge koroonaviiruse riskifaktoriga riikidele, mitte kõigile riikidele väljaspool Euroopa Liitu ja Schengeni piire.

Kollektiivse pöördumise esitamine on ajendatud Vabariigi Valitsuse 2020. aasta 14. septembril algatatud välismaalaste seaduse, kõrgharidusseaduse ning õppetoetuste ja õppelaenu seaduse muutmise seaduse eelnõust (241 SE). Eelnõu esimene lugemine toimus 2020. aasta 21. oktoobril ning eelnõu esimene lugemine lõpetati.

Põhiseaduskomisjon arutas Teie esitatud pöördumist oma 2020. aasta 27. oktoobri ja 2021. aasta 9. veebruari istungitel. 27. oktoobri istungil kuulas komisjon pöördujate kontaktisikut ning 9. veebruari istungil kujundas komisjon pöördumise osas oma seisukoha. Komisjon nõustub pöördujatega, et välisstudengitele ja -töötajatele peab säilima võimalus tulla Eestisse õppima ja töötama. Seetõttu on oluline, et riigil on tõhus võimalus kontrollida välismaalaste Eestis tegeliku viibimise eesmärki, kontrollides nende töötamise ja õppimise tingimuste täitmist. Komisjon märgib, et ühelt poolt on oluline hoida Eesti atraktiivsena nii välisstudengitele kui ka -töötajatele, teisalt tuleb ära hoida elamislubade ja viisade väärkasutust ning ebaseaduslikku sisserännet, et tagada turvalisus, avalik kord ja riigi julgeolek.

Koroonakriisi ajal liikumiskiirangute kehtestamise osas märgib komisjon, et nakkushaiguste epideemilisest levikust tuleneva ohu üle otsustab nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse

kohaselt Terviseamet talle laekuvate epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel. Eriti ohtliku nakkushaiguse leviku tõkestamiseks võib Terviseamet kehtestada piiranguid. Kui piirangute kohaldamine toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju, kehtestab need Vabariigi Valitsus. Hetkel kehtib Vabariigi Valitsuse 19.08.2020 korraldus nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“, mis kohaldub kõikide Eestisse sisenevate isikute suhtes olenemata nende kodakondsusest. Komisjon juhib tähelepanu asjaolule, et Eestisse sisenemisel õppimise eesmärgil ei ole üldistele eneseisolatsiooninõuetele täiendavaid koroonaviirusest tingitud liikumiskiiranguid kehtestatud.

Komisjon on arvamusel, et Eesti on avatud ekspertidele ja oskustöötajatele, kes jagavad Eesti väärtusi ja soovivad end siin teostada. Peame oluliseks, et spetsiifilise kvalifikatsiooniga tööjõupuudus ei hakkaks kahjustama Eesti ettevõtete konkurentsivõimet. Välistöötajate kaasamisel arvestame Eesti tööjõuturu olukorda ning soovime hoida Eesti inimeste tööhõive võimalikult kõrgel tasemel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Toomas Kivimägi
esimees

Koopia: Rahvaalgatus.ee